

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Ettevõtja vaade eelarvepoliitikale ja toetustele

Toomas Luman

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees

09.06.2020

Ettevõtja ootused eelarvepoliitikale

- Ettearvatav ja stabiilne;
- Efektivesed riigi toimimist ja avalike teenuste kättesaadavust toetav;
- Jätkusuutlik ja jõukohane.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

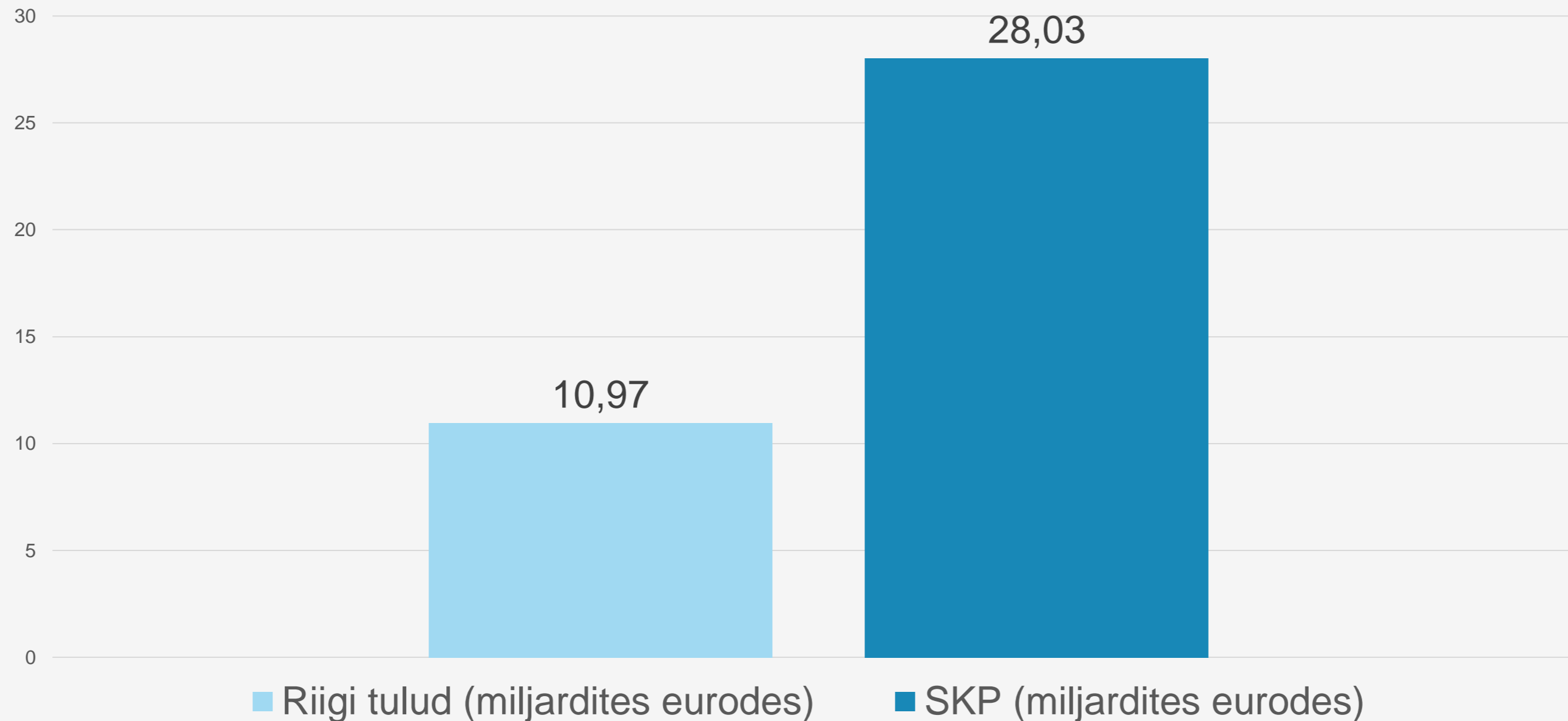
Sinu ettevõtlustugi Euroopas

Riik ei saa kõiki toetada

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

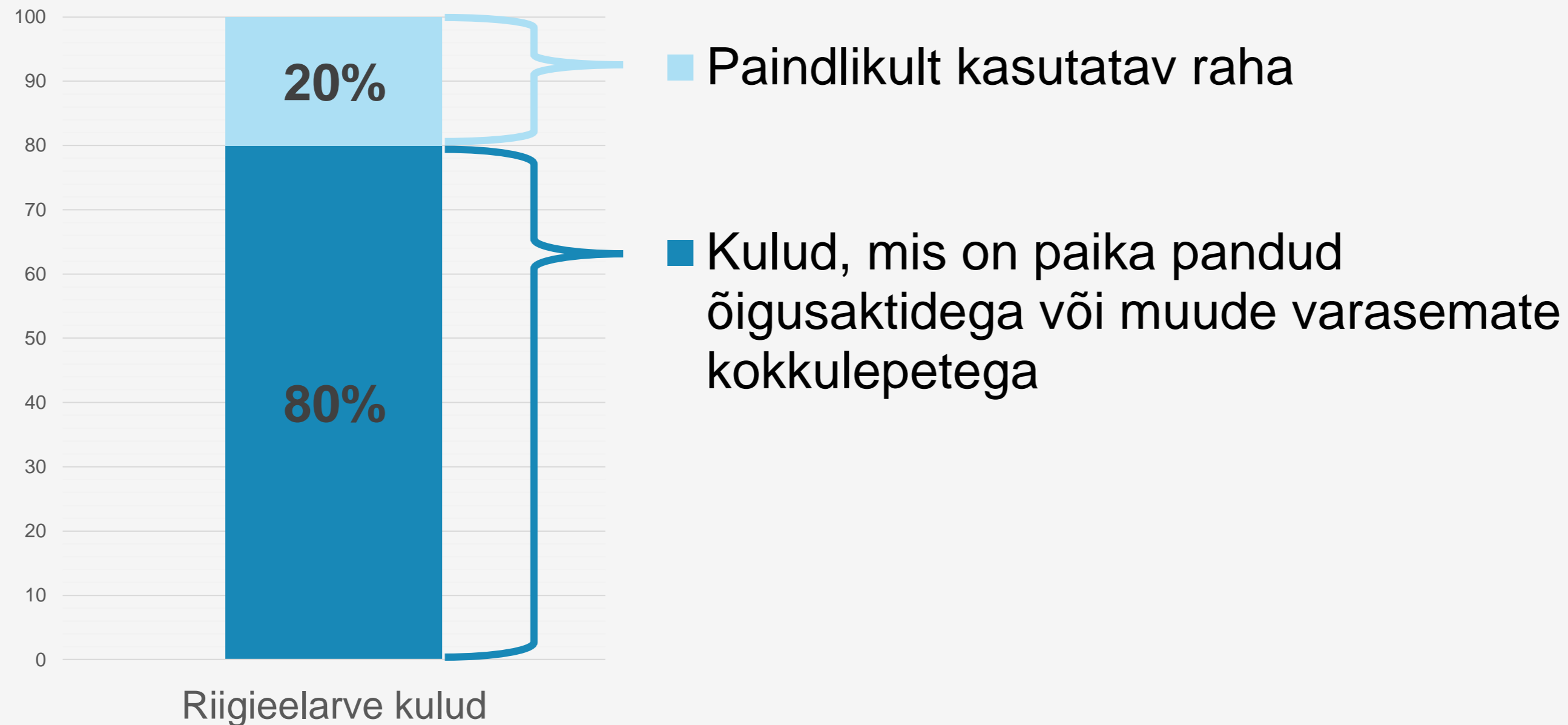
Riigi tulud moodustavad ca 39% loodavast lisandväärtusest

Mänguruum on juba ette kitsas

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

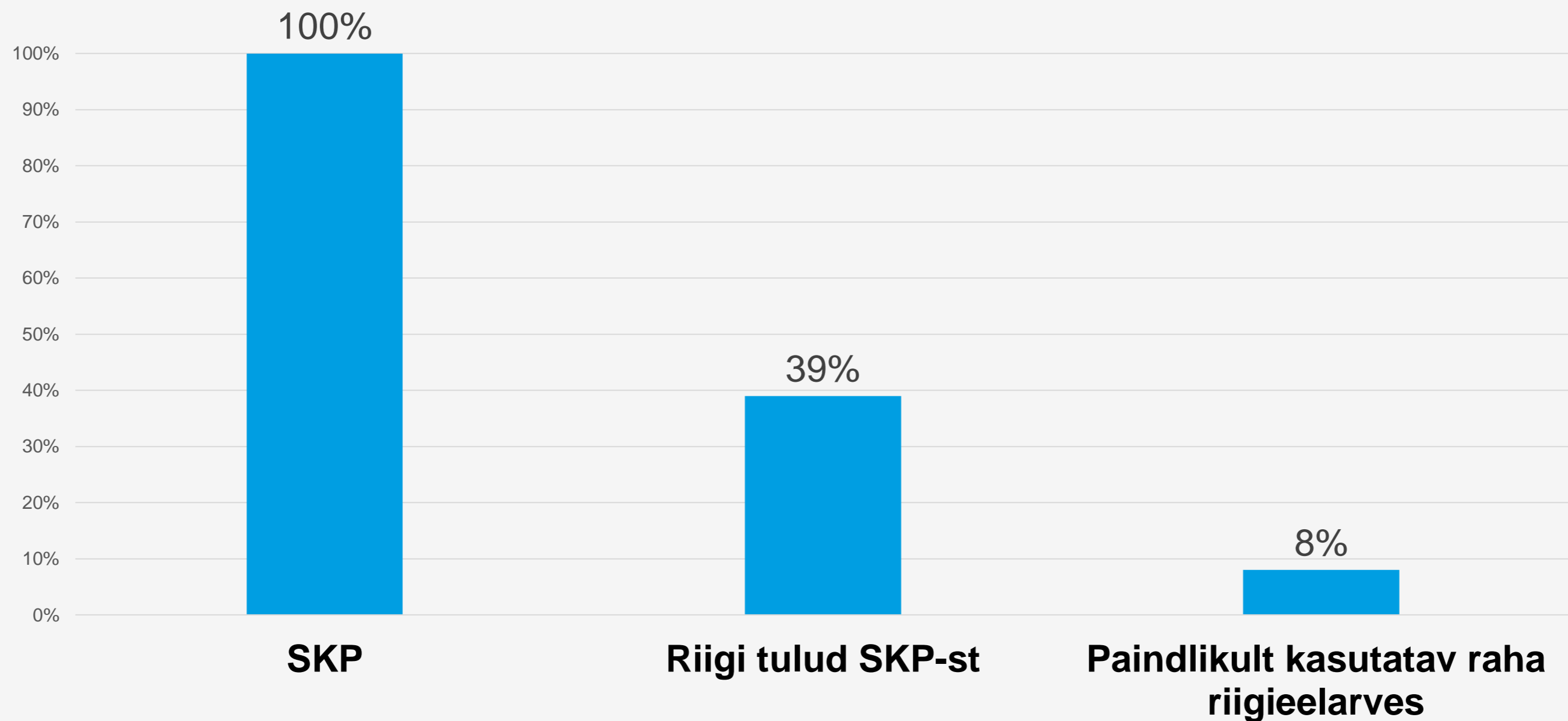
Ca 80% riigieelarve kuludest on õigusaktidega broneeritud

Raha kõikide toetamiseks ei ole ega teki

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Riik saab paindlikult kasutada vähem kui 8% SKP-st.

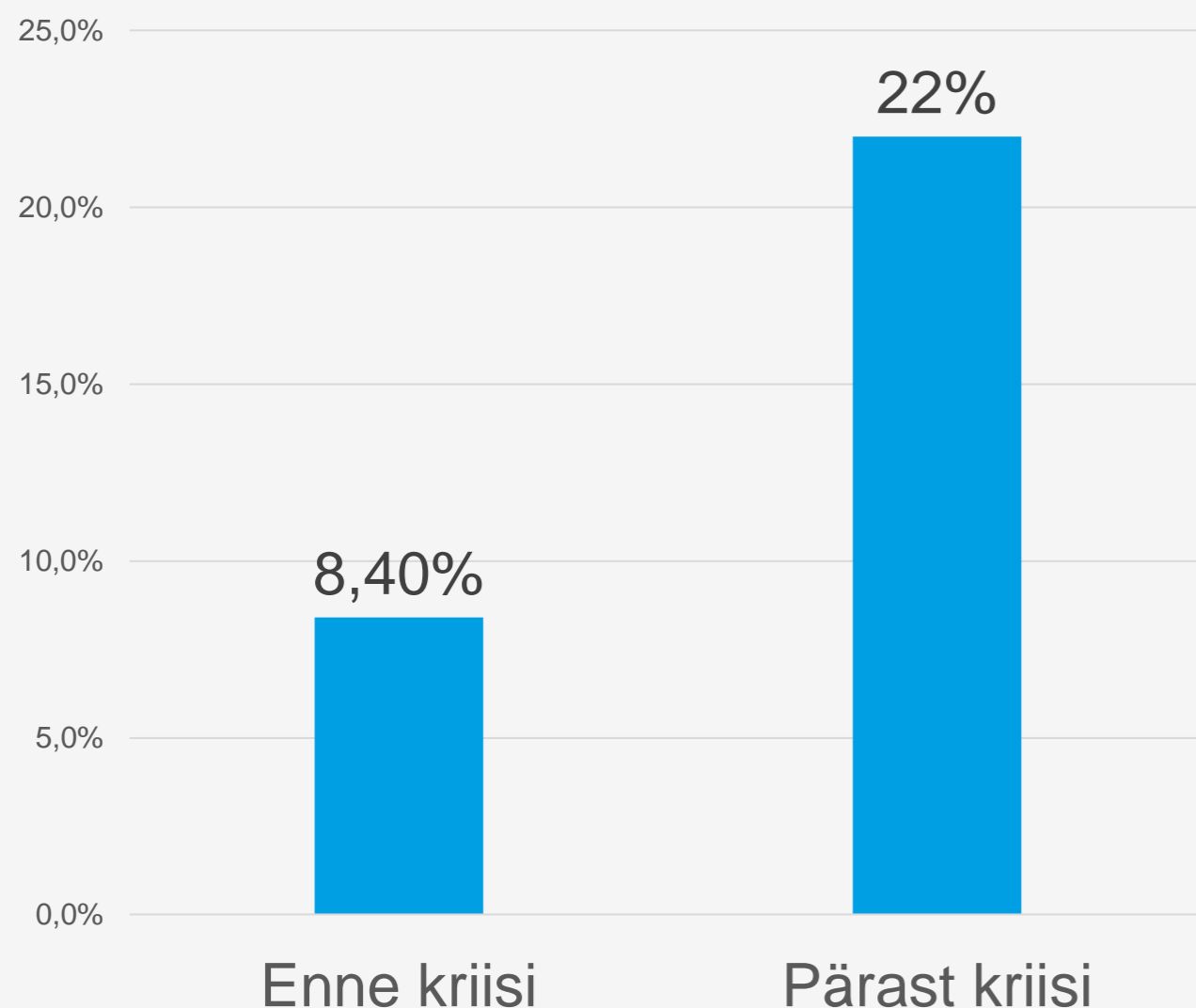
Laenu saab juurde võtta, aga mitte lõpmatult

Lühikese aja jooksul riigivõlg sisuliselt kahekordistub.

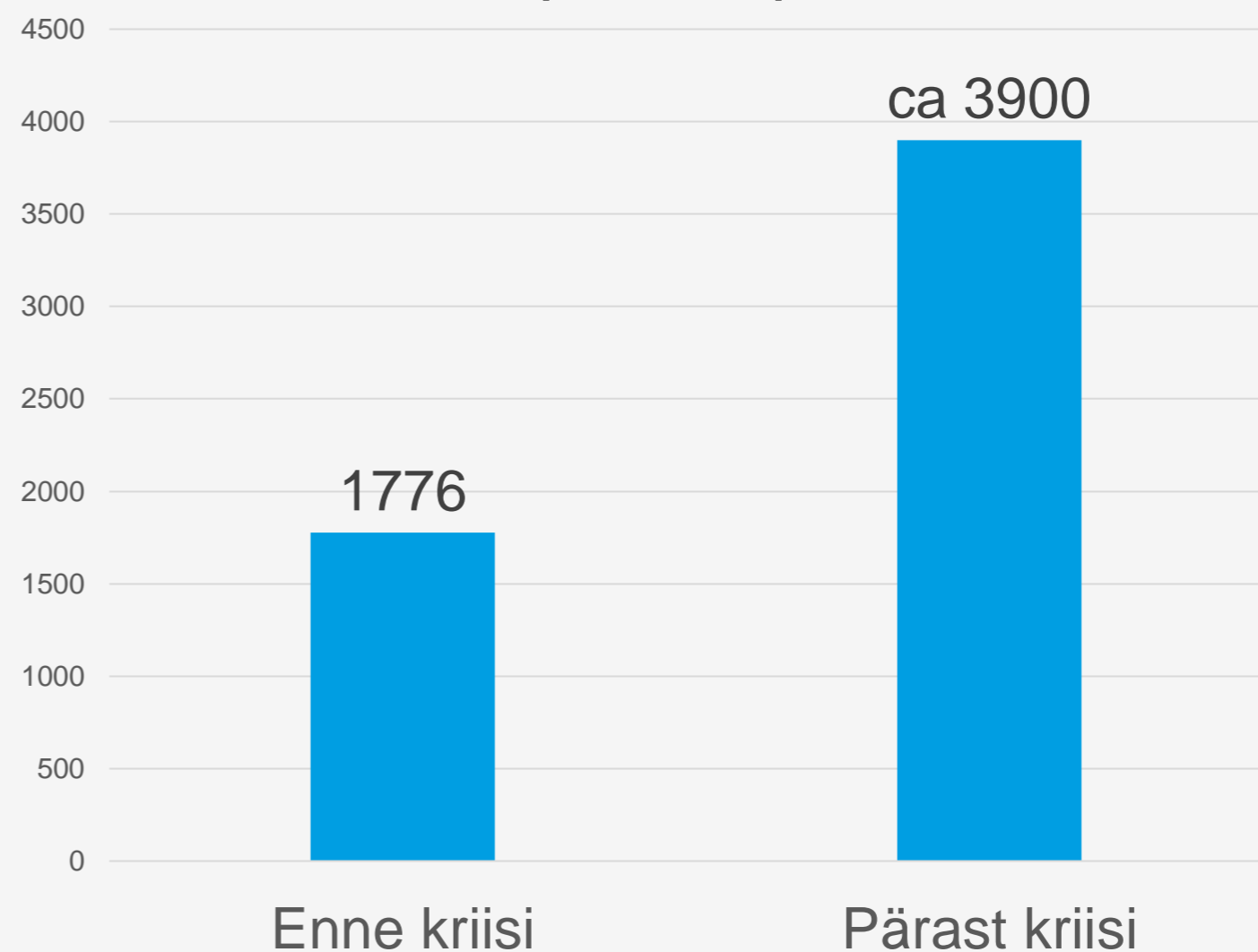

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Eesti riigivõla osakaal SKP-st

Eesti riigivõlg inimese kohta (eurodes)

Võimalik kahju erinevus otselaenu või käenduse korral on 5-10 korda

- Otselaenu puhul peab Kredex ise hindama ja kannab 100%vastutust;
- Käenduse korral on finantsasutus juba hinnanud riske ja seadnud kohased tagatised ning vastutus on jagatud;
- Iga käenduse tagatiseks antud euro võimendus on 5-10 korda suurema efektiga (abi saab pakkuda kordades suuremale hulgale ettevõtjatele, kui otselaenu korral).

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

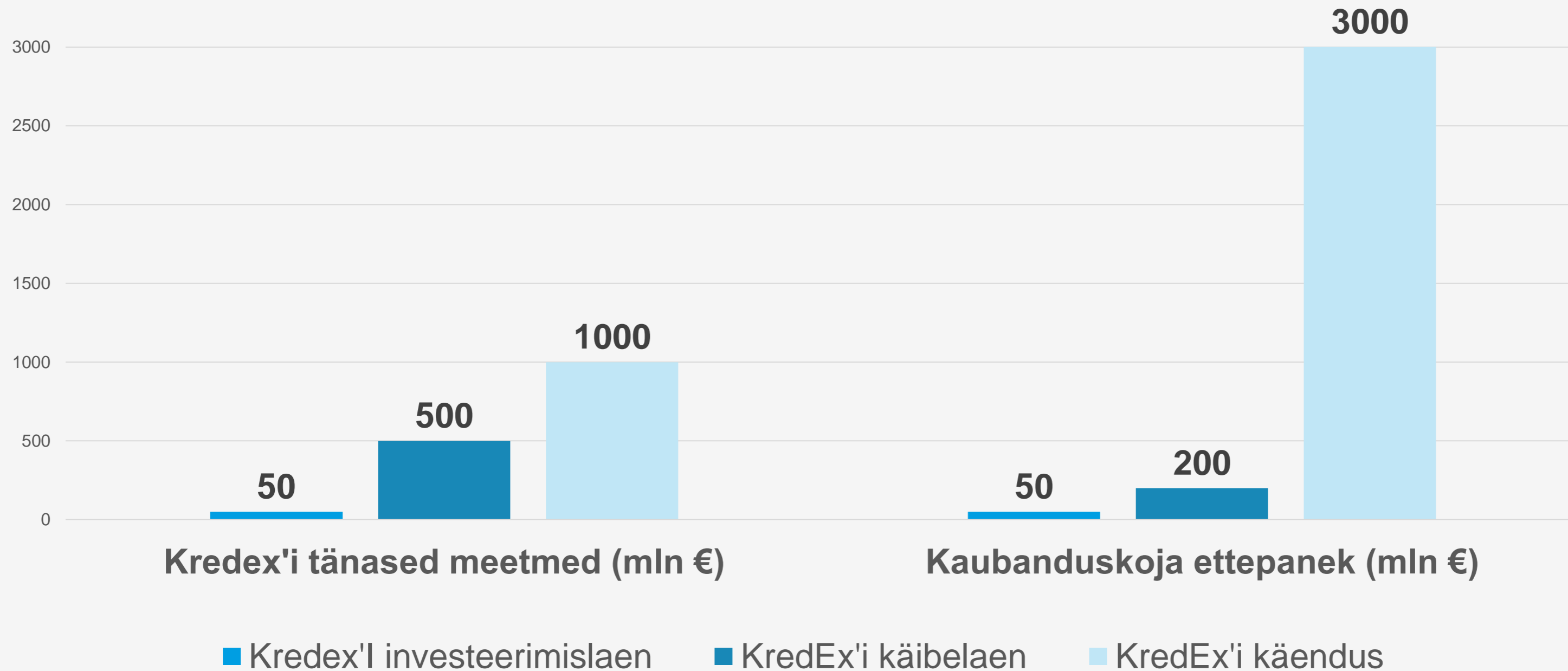

Sinu ettevõtlustugi Euroopas

Ettevõtjaid saab suuremas mahus ja madalama riskiga toetada läbi laenukäenduse, mistõttu tuleks käendusteks antavat summat suurendada

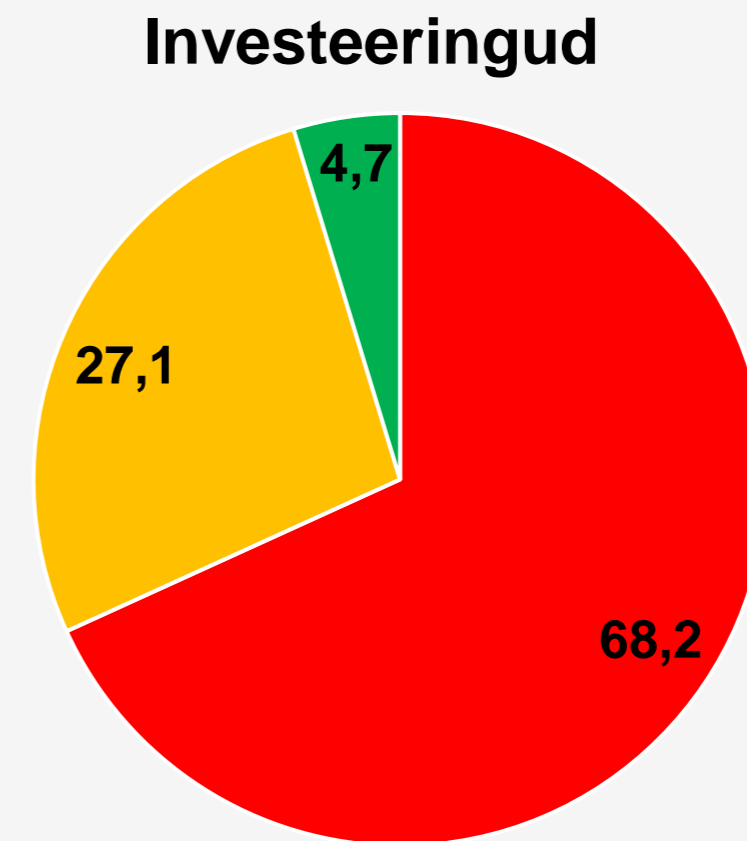
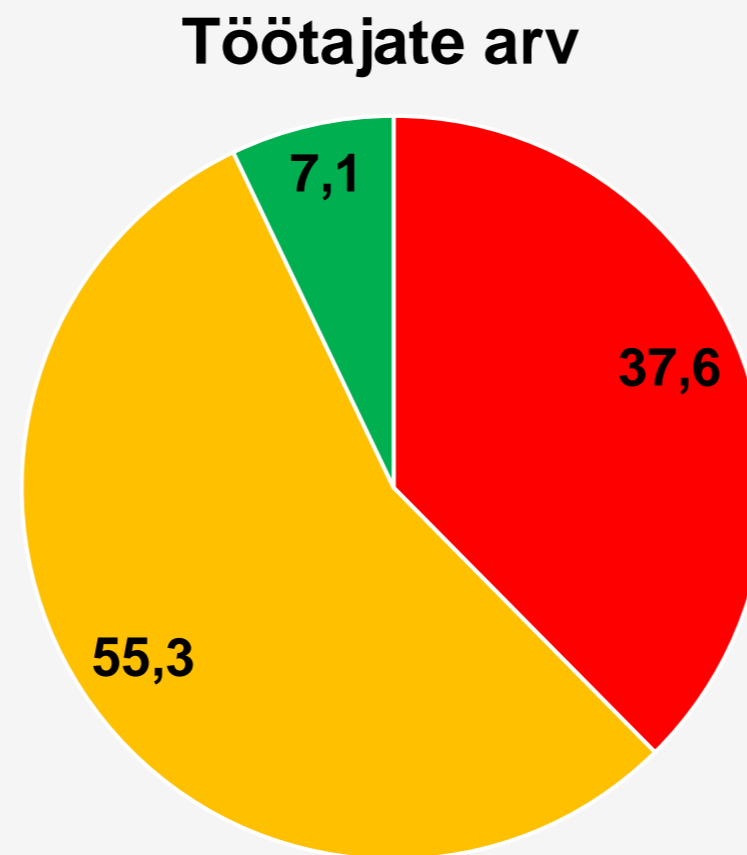
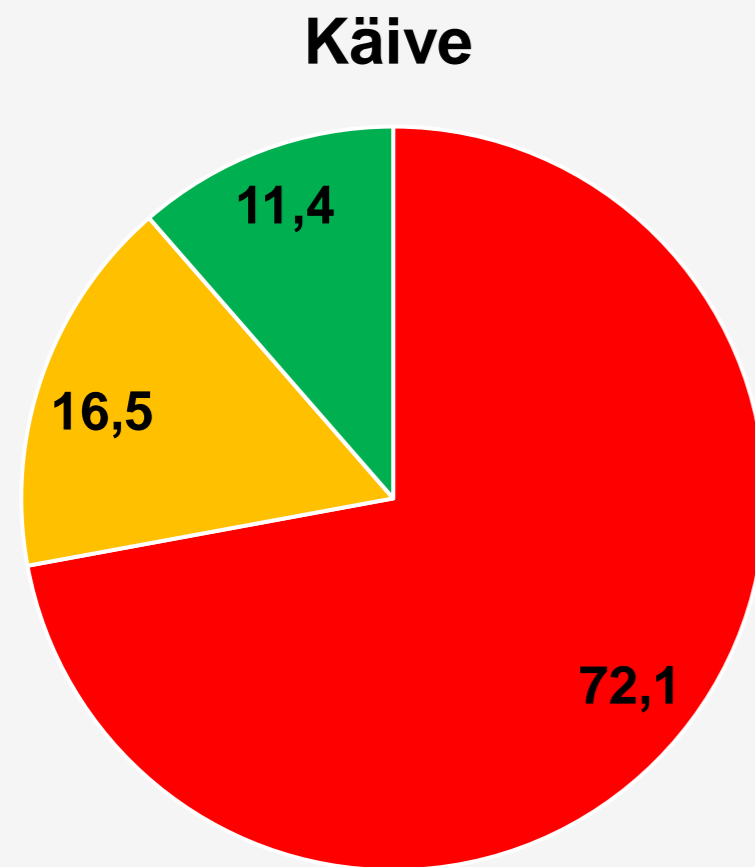
EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Ettevõtjate prognoos lähikuude osas on pessimistlik (Põhineb kaubanduskoja liikmete küsitluse tulemustel)

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

■ Väheneb ■ Jääb samaks ■ Suureneb

Ettevõtjate ootused toetusmeetmete osas

- Riik pakkugu toetust vaid nendele ettevõtjatele, kelle tegevust on kriis kõige rohkem negatiivsemalt mõjutanud.
- Toetusmeetmed peavad olema läbipaistvad.
- Riik peab kohtlema ettevõtjaid võrdselt ning tagama ausa konkurentsi.
- Toetuse saamise tingimused võiksid olla seotud riigile tasutud tööjõumaksudega.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Sinu ettevõtlustugi Euroopas

KredExi laenukäenduse tingimusi tuleb leevendada

- Tõsta tuleb KredExi maksimaalset koguvastutust panga ja liisinguandja ees praeguselt 15%-lt 40%-ni, et motiveerida pankasid rohkem laene väljastama või olemasolevaid laene ümber kujundama.
- Vähendada tuleb KredExi teenustasu.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Sinu ettevõtlustugi Euroopas

Muud soovitused:

- Avaliku sektori investeeringute maht tuleb hoida vähemalt planeeritud mahus.
- ELi järgmise perioodi rahalised vahendid tuleb majanduse elavdamiseks kiirelt kasutusele võtta.
- Tuleb leida kiire lahendus tööjõupuudusele teatud sektorites.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Sinu ettevõtlustugi Euroopas

Kokkuvõtteks:

- Konservatiivne – tasakaalus eelarvepoliitika toetab ettevõtlust kõige rohkem;
- Ülekulud ja laenud tuleb kellelgi alati kinni maksta;
- Maksukoormuse kasv halvendaks igal juhul meie konkurentsivõimet ja atraktiivsust;
- Riigi sekkumine ettevõtlusesse peab olema minimaalne;
- Otsetoetused ja laenud sekkuvad igal juhul turu toimimisse, mistõttu tuleks eelistada käendust ja garantiid, mida on võimalik pakkuda enamatele ja riigile väiksema riskiga;
- Ootame riigieelarve revisjoni tulemusi.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Sinu ettevõtlustugi Euroopas